

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Henr. Harphii Theologi Eruditiss. Ordinis
Minorvm, Ac Rervm Divinarvm Contemplatoris eximij.
Theologiæ Mysticæ Libri Tres**

Henricus <Herpius>

Coloniæ, 1611

Quòd Iesus sapientia Patris multipliciter trahit animam ab ablectatione
sensualitatis ad sapidam degustationem spiritus. Cap. XXVII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37362

vel interior illuminatio. E contra vero, trahit Deum, vel Christum ad hominem, ut sui participio, profectu virtutum homo perficiatur. Et principiū Christum trahit ad hominem, ut sui participio per vitalis alimonias prouisionem incorporetur, quae est ipsa Eucharistia; per cuius sumptionem homo recipere meretur augmentum virtutis, & principiū charitatis. Primus igitur funiculus est donatio venie ad sperandum, quia Spiritus sanctus secundum Apostolum, postular pro nobis genitibus inenarrabilibus, donec veniam impetraverit, & plenam fiduciam inculcauerit, id est, postulare nos facit. Secundus est exhibitus diuinæ gratiæ ad proficiendum, quia sua bonitate promptior inuenitur ad augmentum gratiæ tribuendum, quam nos ad recipiendum. Stat enim semper ad ostium, & pulsat, ut affectum alliciat, & gratiam conferat. Sed ubi vasa vacua non fuerint, oleum stare necesse est. Hinc Apoc. 3. Reg. 4. hortatur dicens: Petite, & accipietis. Tertius est promissio gloriae ad Ioh. 16. perseverandum. Solus enim qui perseveraverit usque in finem, hic salvus erit. Matth. 10.

Quod Iesus sapientia Patris multipliciter trahit animam ab oblectatione sensualitatis ad sapidam degustationem spiritus.

Cap. XXXVII.

Rabe me poste, curremus in odorem unguentorum thorum. In hoc sponsa suam ostendit humilitatem, & ferventem charitatem, exprimens desiderij sui fervidum affectum, recognoscens suum proprium defectum, & petens consilij diuini salubrem effectum, & hoc per Christi prædicationem, que illuminat intellectum, ac eius conuersationem, que inflamat affectum, eiusq; miraculorum operationem, que corroborat utrumque. Primum enim est sanatiuum errorum: secundum informatiū morū: tertium cōpletuum omnium bonorum. Sic ergo sponsa trahi petet, ut currat in via penitentiae, quam odoriferā Christus reddidit in sua passione; sicut canis venaticus feram. In sequitur resto tramite. Ut, inquit, currat sic tracta in odorem operum bonorum; quæ velut vnguentum redolent: quia per hanc Christi bonus odor sumus Deo in omni loco & hominibus. Ut denique currat tracta per vitam actuum in odorem vita contemplatiuꝫ, id est, donec per contemplationem saporosam liberis, alis affectuum omnia creata supergredi valeat, adulterinas consolatunculas, & beriori consolationis spiritu inebriata, penitus fastidiendo.

Eccl. 3: Nam

Funiculus
Spiritus
sancti.
Rom. 8..

Nam, vt dicit Hugo de Arca Noë, Deus rationalem spiritum creauit sola charitate, nulla necessitate, vt eum suæ beatitudinis participem efficeret: vt & idem apertus esset tanta beatitudine perfrui, fecit in eo dilectionem spiritualem, palatum quodammodo per hanc illum sensificans ad gustum internæ dulcedinis, quatenus per ipsam dilectionem ei infatigabili desiderio inhæreret. Per dilectionem ergo copulauit sibi Deus rationale creaturam, vt illi semper inhærendo, ipsum, quo beatificanda erat bonū, & ex ipso quodammodo per effectum sugeret, & de ipso per desiderium biberet, & ipsum per gaudium possideret. Venuntamē secundum Bernardum, interiorē saporem perdidimus ab ipso penē exordio generis nostri. Ex quo nainque cordis palatum, sensu carnis prævalente, virus infecit serpētis antiquis, ceperit non sapere bonum, ac sapor noxius subintrare, & insipientia mulieris, id est, sensualitatis, boni sapore exclusit: quia serpentis malitia & astutia, mulieris insipientiam circumueavit: & ideo nūc visus spiritualis interior teñebrefcit, auditus surdescit, olfactus tabescit, gustus amarescit, & tactus crassescit, vt merito clamet Psalmista, dicens: Oculos habent, & non videbunt; aures habent, & non audient; narēs habent, & non odorabū, &c. Hoc ergo magnum bonum, quod humō habuit ex sensu tam interiori, quam exteriori bene ordinato, securum est magnum malum: quia perdito bono quod intus erat, ingressa est anima ad aliena bona, & patetum fecit cum delectationibus, requiescens in illis. Et quando sensus carnalis exterior bono suo vtitur, interior sensus quasi obdormit, quia non cognoscit bona sensus interioris, qui iucunditatē bonorum exteriorum capit: Intrans autem sapientia dum sensum carnis infirmat, intellectum purificat, & cordis palatum sanat & reparat, quia paulatim vincit malitiam, id est, concupiscentiam in mentibus, ad quas intrauerit, saporem mali, quem illa inuexit, sapore meliore extermans, ita quod sanato palato, iam sapit bonum, sapit & ipsa sapientia, qua in bonis nullum melius. Nam cū à delectatione carnis abstrahitur, necesse est vt statim iam aliquid spiritualis gaudij prægustare incipiat, ne si penitus à delectatione remanserit alienus, quasi semen aridū sine humore, ad germen sapientiae non conualescat. Illa tamen mentes singulariter internæ dulcedinis desiderium trahit, quas nullius concupiscentia carnalis affectus foris religauit.

Glossa antiquæ excitari Quod si quaris, qualiter ad istā gustus experientiā pertingere possis breuiter respondeo, quod Iesus Christus, qui est sapida sapientia Patris,

tris, ut pote in qua est sapor omnis suavitatis, & & delectamenti, nobis efficaciteringerit hunc gustum. Ethoc multipliciter. Primo, se manifestando in operibus suis, ut sic visibiliter videri possit invisibilis per effectum suu visibile, iuxta illud Psalmista: *Delectasti me Domine infra-
sturatus, & in operibus mannum tuarum exultabo.* Quia cuncta, quae cre-
atis bona valde, dicunt mihi, ut amem te. Illa tamen delectatio non sit
semper ex gusto sapientiali oleo gratia condito, nec illa notitia est ex-
perimentalis, sed discursiva. Secundo, in incarnata natura se manife-
stanto, in qua se ex inanius incurvatus, & ut lumen in testa factus, ut si
nos illuminaret, & ad Patrem reduceret. Quae manifestatio merito cau-
sat in sensibus nostris interioribus notitia quandam aeternorum credibi-
lem supernaturalem: quae nobilior est manifestatione praecedenti: quia
dona supernaturalia perficiunt naturam, ut dicit Dionyfius. Nec tamen
istam notitiam experimentalis est, quia experientia repugnat fidei. Verum
tamen ex firma fidei notitia multiplex habetur consolatio. Tertio, se
quotidie manifestando, factus amoris cibus, & refectio. Nam ideo car-
nem assumptam in edulium nobis propositam in Sacramento, ut per cibum
carnis nos inuitaret ad gustum diuinitatis. Hinc incarnata sapientia vi-
detur quasi panis, ita ut veraciter dicere posset. *Ego sum panis vita,* fa-
ctus in sacramento verus cibus, & verè gustabilis, ut per gustum cor-
poris suos duceret ad gustum diuinitatis, quia secundum humanitatem
est via ad diuinitatem. Hinc se dicit ostium, & hoc primus sensui corpora-
li per signa sensibilia monstratum in Sacramento, scilicet per sensibiles
species panis & vini. Secundo, se dicit ostium intellectui per fidem per-
fectam reseratum. Fides enim, secundum Chrysostomum, est lumen *Ivan. 6.*
animæ, ostium vitæ, fundamentum salutis æterne. Nam intellectus hu-
manus sine radio fidei, circa diuina quasi cæcus est: sed per fidem in-
tellectus illuminatus & confortatus, hanc veritatem indubitanter at-
tingit, quod Christus veraciter est in Sacramento, & deitas veraciter est
in Christo. Tercio, se dicit ostium voluntati per charitatē fernidam aper-
tum, gustatum, & inhabitatum: quia qui manducat, inquit, *carnem meam;* *Ivan. 10.*
& bibit *sanguinem* in me manet, & ego in eo. Dicit ergo Iesus. *Ego sum* *Ivan. 10.*
ostium scilicet sensui per corpus assumptum ei obiectum, intellectui per
fidem reseratum, ac voluntati per charitatē aperatum: quia charitas inter-
se & dilectionem non vult scire medium, sed cum in suo cuncta pene-
trat, donec ad dilectum & in dilectum veniat. Sequitur: *Per me si quis*
ad meam intrinsecam diuinitatem *inseritur* fide & charitate, *salua-*

bitur. Et ingrediendo ad contemplandam meam diuinitatem, ac egrediendo ad imitandam meam humanitatem, utroque pascua externe viriditatis & salutis innuerit. Vnde dicit Hugo, quod propterea Iesus carnem in edulium nobis proposuit, ut per cibum carnis nos induaret ad gustum diuinitatis. Quem cibum sponsa degustauit, dicens: *Comedis sanguum meum, cum melle meo.* Fauus est cera virginæ, loculis & cellulis distincta, quæ sunt melle repleta. Fauus igitur est Christi humanitas, & mel eius diuinitas. Quasi diceret: Gustauit dulcissimam diuinitatem in cera virginæ humanitatis absconditam. Veruntamen si hec non gustantur, non intelliguntur: & si non intelliguntur, vanè audiuntur. In amore autem fit talis gustus experimentalis, qui est magistra intelligentiæ, & consummatio. Hiac dictum esse reor: *Gustare, & videre, quia in gusto mellis oculi lonathæ sunt illuminatae.*

*Canticorum 5.
Fauus.
Psal. 33.
1. Reg. 14.*

*De tractu voluntatis, quæ secum trahit totum hominem, & de sensibus
tam interioribus, quam exterioribus: ac de renovatione spiritus
secundum amorem, scientiam, & operationem.*

Cap. XXXVIII.

Rabete post te, curremus in odorem unguentorum uorum. Diuini amoris attractiua virtutem alloquitur anima, voluntatem suam attrahi petens in unionem diuinae voluntatis, ut unus spiritus cum Deo fiat, sentiens unum velle, & unum nole. Nam iste tractus principaliter in voluntate fit, & hoc per inhabitantem charitatem. Voluntas autem viquadam secum totum hominem trahit, id est, omnes vires, tam intellectivas, quam affectivas; tam inferiores, quam superiores.

Pro quo notandum, quod (ut dicitur in libro de spiritu & anima) duo sunt in homine sensus, & uterque bonum suum habet, in quo reficitur. Unus exterior, qui reficitur in contemplatione humanitatis Christi. Alius interior, qui reficitur in contemplatione diuinitatis. Ideo nanque Deus factus est homo, ut totum hominem beatificaret, & tota conuersio hominis ad ipsum esset, & tota dilectio eius in illo esset, cum à sensu carnis videtur per carnem; & à sensu mentis per diuinitatis contemplationem. Et hoc totum erat bonum hominis, ut siue ingredieretur, siue egredieretur, in factore suo *pascua dulcissima* inniret. Sicut enim in carne sunt quinque sensus, quos tamen diuinitas non mouet absqua animæ societate: sic anima quinque sensus ha-

*Sensus ex-
terior.
Sensus in-
terior.*

*Ioan. 10.
Sensus ani-
mæ quinque.*